

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Факултет за туризам и бизнис логистика

Зборник на трудови од втората меѓународна
научно-стручна конференција

“СОСТОЈБИ И ПЕРСПЕКТИВИ ВО ТУРИЗМОТ, ЕКОНОМИЈАТА И БИЗНИС ЛОГИСТИКАТА”

Штип, 2017

ЗБОРНИК

“Состојби и перспективи во туризмот, економијата и бизнис логистиката”

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Факултет за туризам и бизнис логистика

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ ОД ВТОРАТА
МЕЃУНАРОДНА НАУЧНО-СТРУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА

**„СОСТОЈБИ И ПЕРСПЕКТИВИ ВО ТУРИЗМОТ,
ЕКОНОМИЈАТА И БИЗНИС ЛОГИСТИКАТА“**

Штип, 27.05.2017

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика

Уредници:

Проф. д-р Никола Димитров
Проф. д-р Дејан Методијески

Организациски одбор:

Проф. д-р Никола Димитров
Проф. д-р Дејан Методијески
Проф. д-р Нако Ташков
Проф. д-р Златко Јаковлев
Проф. д-р Цане Котески
Проф. д-р Драшко Атанасоски
Доц. д-р Марија Магдинчева Шопова
Доц. д-р Тања Ангелкова Петкова
Доц. д-р Оливер Филипоски
Доц. д-р Душко Јошески
Асистент докторант м-р Душица Санева
Асистент докторант м-р Наташа Колевска
Асистент докторант м-р Анета Стојановска Стефанова

Програмски одбор:

Nikola Dimitrov (University Goce Delcev, Stip),
Dejan Metodijeski (University Goce Delcev, Stip),
Suzana Djordjevic Milosevic (University Singidunum, Belgrade),
Georgi Michev (Enoteque Nature, Dolna Banya),
Ibish Mazreku (University Haxhi Zeka, Peć),
Halit Shabani (University Haxhi Zeka, Peć),
Nexhdet Shala (University Haxhi Zeka, Peć),
Fotis Kilipiris (Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki)

Печати:

2-ри Август, Штип

Тираж:

100

Дизајн на корица:

Бојан Матејин

Адаптација на текст од српски и бугарски јазик:

Доц. д-р Тања Ангелкова Петкова
Проф. д-р Дејан Методијески

Техничко уредување:

Проф. д-р Дејан Методијески

Лектор:

Вангелија Цавкова

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент
Охридски", Скопје
338.48(497.7)(062)
НАУЧНО-стручна конференција "Состојби и перспективи во
туризмот, економијата и бизнис логистиката" (2 ; 2017 ; Штип)
Зборник на трудови од втората меѓународна научно-стручна
конференција "Состојби и перспективи во туризмот, економијата
и бизнис логистиката", Штип 27.05.2017 [Електронски извор] /
[уредници Никола Димитров, Дејан Методијевски]. - Штип :
Универзитет "Гоце Делчев" - Штип, Факултет за туризам и бизнис
логистика, 2017
Начин на пристап (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/zbornici.html>. -
Текст во PDF формат, содржи 272 стр., илустр. - Наслов преземен
од екранот. - Опис на изворот на ден 31.10.2017. - Фусноти кон
текстот. - Библиографија кон трудовите
ISBN 978-608-244-444-4
а) Туризам - Економски прилики - Македонија - Собири
COBISS.MK-ID 104741386

СОДРЖИНА

УЧЕСНИЦИ НА КОНФЕРЕНЦИЈАТА	7
ПРЕДГОВОР ОД УРЕДНИЦИТЕ	20
ЕКОНОМИЈА И БИЗНИС ЛОГИСТИКА	22
АНАЛИЗА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА ВО БИЗНИС СЕКТОРОТ	23
Симона Ѓуревска, Фросина Јакимовска, Оливер Филипоски КОМБИНИРАН ТРАНСПОРТ – LKW WALTER.....	30
Драшко Атанасоски, Моника Станковска ИМОТНОТО ОСИГУРУВАЊЕ КАКО ПРЕДМЕТ ВО ОСИГУРУВАЊЕТО И МЕТОДИ ЗА ПРОЦЕНКА И ШТЕТА.....	40
Адријана Мижорова, Тања Ангелкова Петкова СОВРЕМЕН ТРЕТМАН И ОДРЖЛИВО УПРАВУВАЊЕ СО КОМУНАЛЕН ЦВРСТ ОТПАД ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	46
Ристо Георгиев, Дарко Огнаноски, Никола Димитров ИСТРАЖУВАЊЕ НА МИСЛЕЊЕТО ЗА КВАЛИТЕТОТ НА КОМПАНИЈАТА NEO LIFE NUTRIENCE КАЈ ЧЛЕНОВИТЕ.....	56
Татјана Ѓорѓиева ЖЕНАТА КАКО ПРЕТПРИЕМАЧ ВО ТУРИЗМОТ.....	65
Марија Магдинчева-Шопова, Кирил Постолов, Симона Савиќ МЕЃУНАРОДНИТЕ САЕМИ КАКО ФАКТОР ЗА РАЗВОЈ НА БИЗНИСОТ И ТУРИЗМОТ.....	76
Дејан Методијески, Ердоан Џеладин, Душица Санева СТРАТЕГИСКИТЕ АЛИЈАНСКИ И ПРОМЕНИТЕ НА КОНКУРЕНТСКОТО ОКРУЖУВАЊЕ	88
Халит Шабани, Афердита Шабани ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЛСТВО.....	99
УЧЕСТВОТО НА ВИНАРИЈАТА „ШАТО КАМНИК“ ВО ПОНУДАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ВИНСКИ ТУРИЗАМ.....	100
Бисера Бозаревска КЕТЕРИНГОТ КАКО ТРЕНД ВО УГОСТИТЕЛСТВОТО И ФАКТОР ЗА РАЗВОЈОТ НА ТУРИЗМОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	105
Зоран Николовски, Билјана Николовска, Јулијана Саздова	

ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТУРИСТИЧКАТА ПОНУДА НА ТИКВЕШКИОТ РЕГИОН..... 113

Цане Котески, Златко Јаковлев, Ивана Митева

РЕСТОРАНСКАТА ПОНУДА ПРЕКУ РАЗНОВИДНОСТА НА КАРТИ ЗА ИЗБОР НА УСЛУГИ ВО УГОСТИТЕЛСТВОТО 119

Јулијана Саздова, Горан Антониевски, Митко Коцев

СОМЕЛИЕРСТВО - СТРУЧНА СИМБИОЗА МЕЃУ КУЛИНАРСКИОТ И ВИНСКИОТ ТУРИЗАМ..... 128

Георги Мичев, Дејан Методијески

ЗНАЧЕЊЕТО НА ПЛАНИНАТА КОЖУФ ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ТУРИЗМОТ ВО ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА 138

Тања Ангелкова Петкова, Марија Станојкова, Љупка Атанасова

ТУРИСТИЧКИТЕ ПОТЕНЦИЈАЛИ НА ДОЦНОАНТИЧКИОТ ГРАД БАРГАЛА 146

Нако Ташков, Ивана Ананијева, Симона Атанасова

УНАПРЕДУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ПРЕКУ РАЗВОЈОТ НА БЕСПЛАТНИТЕ ФОРМИ НА ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 156

Анета Стојановска-Стефанова

ИНОВАТИВНИ ИДЕИ ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ ВО ЈУГОИСТОЧНИОТ РЕГИОН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА..... 169

Никола Димитров, Марија Магдинчева-Шопова, Јованка Цуклева-Анастасовска

МЕНАЏМЕНТ СО БИЗНИС ИЗВОНРЕДНОСТА НА ХОТЕЛИТЕ..... 179

Хајра Шкриељ, Ибиш Мазреку, Неџет Шала

ЕКОТУРИЗМОТ КАКО СОВРЕМЕН КОНЦЕПТ ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА..... 192

Љупчо Јаневски

НОВИ ПЕРСПЕКТИВИ ВО ЕКОТУРИЗМОТ – „OFF THE GRID“ ТУРИЗАМ 204

Николчо Петров, Тања Ангелкова Петкова

БИОДИВЕРЗИТЕТОТ КАКО РЕСУРС ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ, ПРЕКУ ПРИМЕРОТ ЗА НАЦИОНАЛЕН ПАРК „СТАРА ПЛАНИНА“ 213

Невена Симиќ, Наташа Вулиќ, Сузана Ѓорѓевиќ Милошевиќ

МОЖНОСТИ ЗА ПОДДРШКА И ЗАЧУВУВАЊЕ НА БИОДИВЕРЗИТЕТОТ
ПРЕКУ ИНТЕГРИРАН РАЗВОЈ НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА ХРАНА И
ТУРИЗАМ..... 221

Душица Рајковиќ, Сузана Ѓорѓевиќ Милошевиќ

КОН БИОКЛИМАТСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОДРЕДЕН ТУРИСТИЧКИ
РЕГИОН НА ОСНОВА НА КОРИСТЕНИ ПОДАТОЦИ..... 233

Пламен Лаков

SOME PROBLEMS OF BULGARIAN CULTURAL TOURISM..... 244

Evgeniy Stojanov

ПРОСТОРНИ И РЕГИОНАЛНИ ПЕРСПЕКТИВИ НА ШТИП И ОЧЕКУВАНИ
ТУРИСТИЧКИ ИМПЛИКАЦИИ..... 253

Никола Димитров, Душко Јошески, Наташа Митева

УЧЕСТВОТО НА ВИНАРИЈАТА „ШАТО КАМНИК“ ВО ПОНУДАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ВИНСКИ ТУРИЗАМ

Бисера Бозаревска

bisera.bozarevska@gmail.com

Клучни зборови:

Вино,
промоција,
туризам,
вински тури,
поднебје

Апстракт

На територијата на Македонија, како и во светски рамки, производството на вино има долга историја и традиција. Во последно време сè поголем замав во туристичките понуди зема винскиот туризам - вид на туризам кој вклучува посета на вински региони, тамошни винарии, лозја, најразлични вински настани, како и дегустација и купување на вина директно кај винскиот производител. Сето тоа со цел задоволување на рекреативните и културните потреби. Со оглед на тоа што овој вид туризам станува сè попопуларен и кај нас, македонските винарии работат интензивно на проширување и подобрување на понудата. Во овој труд ќе биде наведена понудата на винаријата „Шато Камник“.

1. Вински туризам

Виното отсекогаш било дел од животот на луѓето. Најстарите археолошки докази за консумација на вино датираат од 7.000 години пр.н.е. (Кина), додека за винопроизводство од 4.000 пр.н.е. (Армения). Виното било дел од културата на древните цивилизации, на империите, дел од Библијата, религијата... Виното се сметало за дар од Боговите и нивната крв (на пр., крвта на Исус), се сметало за значаен дел од религиозните церемонии, било и сè уште е дел од поезијата, уметноста...

Слика 1.: Мотиви од историјскиот развој на виното

Со текот на времето, производството на вино прераснало во винска индустрија која зазема сè позначаен дел во светот и е во сè поголем подем. Согледано од страна на туризмот, со самиот негов развој, со откривањето нови алтернативи и можности и со проширувањето на понудата - се дошло до еден интересен спој на туристичката и винската индустрија. Се развил еден нов вид туризам – вински туризам, чии почетоци се поврзуваат за различен период во различни региони. Но, генерално земено, денешната форма на вински туризам е релативно нова, се развива во текот на XXI век.

Винскиот туризам се смета како дел од руралниот туризам. Тоа е бавен туризам (далеку од градскиот метеж), во допир со природата, во допир со автентичноста и традицијата на еден регион, држава, народ... А, пак, споено со храната, веќе е едно поинакво гастрономско доживување.

2. Винскиот туризам во Македонија

Не е случаен фактот дека на територијата на Македонија од многу одамна се одгледува грозје (особено црвено) и се произведува висококвалитетно вино. Нашата земја има одлична географска положба за истото. Виното во Македонија има долга традиција и историја, и е еден од симболите на земјата заедно со сонцето, храната и бескрајната природна убавина. Затоа, токму во нашата земја има совршена „клима“ за развој на винскиот туризам. Истиот одлично се вклопува во целокупната туристичка понуда: природа, култура, традиција, сонце, начин на живот и гастрономија. Некои од македонските винарии работат интензивно во правец на развој и проширување на туристичката понуда, а истовремено преку најразлични саеми за вино и храна го промовираат македонскиот вински туризам ширум светот.

3. Винарија „Шато Камник“

Винаријата „Шато Камник“ („Chateau Kamnik“) е мала и бутик винарија која се наоѓа во источниот дел на град Скопје, на околу 300 м надморска висина на локалитетот познат меѓу скопјани како „Камник“. Истата е започната со работа во 2004 година, кога биле засадени првите 4 хектари лозови насади на имотот каде се наоѓа самата винарија. Денес таму има 15 хектари на лозови насади. Максимален капацитет е 150.000 литри. За разлика од останатите винарии во земјата кои имаат индустриско производство, оваа винарија е создадена од љубов и пасија спрема виното и винопроизводството, па токму затоа се вложува многу труд, знаење и внимание кон тоа да се произведе исклучиво висококвалитетно вино.

3.1. Што нуди оваа винарија од областа на туризмот?

Винаријата организира т.н. вински тури кои вклучуваат едно интересно „винско“ искуство, особено за оние кои немаат големо знаење од областа на производството на вино. Турите започнуваат пред винаријата каде посетителите дознаваат за почетоците и развојот на винаријата, сортите кои се одгледуваат, и нешто повеќе за нивното одгледување.

Слика 2.: Винарија Камник

Се продолжува кон производствениот дел каде посетителите дознаваат за тоа кои се почетните чекори од кога ќе се набере виното, зошто истото оди на ферментација, и што се случува со белото/црвеното/розовото/пенливото вино потоа.

Слика 3. и 4.: Винарија Камник

Следно е посетата на визбата – местото каде одлежува црвеното вино во дабови буриња, и место каде посетителите се запознаваат со тоа зошто токму овде се случува магијата.

Слика 5.: Винарија Камник

На самиот крај, посетителите (голем дел од нив вински ентузијаста) имаат можност во т.н. дегустациона сала да се опуштат и уживаат во одличното вино.

Слика 6. и 7.: Винарија Камник

Придобивки од винскиот туризам

Како и од секој вид туризам, па така и од винскиот, со неговиот развој се придонесува за проширување на туристичката понуда на државата, а со тоа и зголемување на бројот на туристи. Освен што со тоа се наложува продавање на домашен производ/услуга, истото придонесува и за зголемување на економскиот бенефит. Од аспект на винариите, овој вид туризам доведува до зголемување на продажбата, брз и реален повратен одговор од страна на потрошувачите, како и можности за склучување договори со странски компании и пласирање на домашните производи на светските пазари (извоз).

Референци:

VinePair (2017), How wine colonized world wine history? Преземено 24 мај 2017. <https://vinepair.com/>;

Методијески Д. (2012), Туризмот во руралните средини: Дефинирање на поимот рурален туризам;

Блог-Вински туризам во Македонија (2013). Преземено 25 мај 2017. <http://macedoniawinetourism.blogspot.mk/>

Chateau Kamnik (2015), <http://chateaukamnik.com/>